

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Економічна оцінка технологій в агрономії»

Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»		Викладач
Шифр та назва спеціальності	201 «Агрономія»		РУДЬ Вікторія Петрівна, к. е. н., с.н.с., старший науковий співробітник лабораторії інноваційно-інвестиційного розвитку овочевого ринку та інтелектуальної власності
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень		
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова		Профіль викладача: https://ovoch.com.ua/pidgotovka-naukovih-kadriv/kadrovij-potencial/rud-v.p/

Загальна інформація

Мета дисципліни	надання здобувачеві (аспіранту) теоретичних і практичних знань щодо ефективності використання сучасних інноваційних технологічних рішень в овочівництві. Планується набуття аспірантами (здобувачами) теоретичних і практичних навичок при освоєнні навчальної дисципліни, професійної підготовки з питань пріоритетного розвитку галузі овочівництва, використання досвіду передових країн у цьому напрямку, засвоєння основних методологічних підходів щодо формування моделей конкурентоздатного наукового продукту, планування проведення комплексних досліджень, які забезпечать науковий супровід виробництва овочів, оцінці ефективності від освоєння новітніх технологій.
------------------------	---

Компетентності	<p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <p>ЗК.01. Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень при вирішенні дослідницьких та практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.</p> <p>ЗК.04. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності з урахуванням фінансування науково-дослідницьких робіт.</p> <p>ЗК.07. Здатність до максимального використання інформаційних ресурсів, комунікаційних технологій, пошуку, оброблення та аналізу отриманої наукової інформації.</p>
-----------------------	---

	<p style="text-align: center;">Спеціальні (фахові) компетентності</p> <p>СК.01. Здатність володіти методологією теоретичних і експериментальних досліджень в галузі сільського господарства, агрономії, селекції та генетики сільськогосподарських культур, овочівництва, технологій виробництва сільськогосподарської продукції.</p> <p>СК.05. Здатність використовувати програмне забезпечення (мови програмування, пакети тощо) та великі масиви статистичної інформації для здійснення досліджень, моделювання та забезпечення оптимального проходження процесів росту і розвитку овочевих рослин з запланованою нормативною якістю та напрямом використання.</p> <p>СК.12. Здатність до комплексного та системного підходу в аналізі результатів досліджень в технології і веденні насінництва.</p>
Результати навчання	<p>ЗПРН.05. <i>Знання і вміння</i> використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерні засоби та програми для генетико-статистичного обрахунку результатів експериментів, створення комп'ютерної бази вихідних даних, її систематизації у відповідності до задач досліджень.</p> <p>СПРН.08. <i>Вміння</i> використовувати інформацію щодо сучасних тенденцій розвитку світової і вітчизняної сільськогосподарської науки, щодо вирішення глобальних проблем агрономії.</p> <p>СПРН.12. <i>Знання</i> щодо володіння методиками визначення економічної ефективності, вміння визначати шляхи зменшення витрат та економії ресурсів.</p> <p>СПРН.13. <i>Вміння</i> застосовувати сучасні способи і методи планування та організації сільськогосподарського виробництва на основі екологічно спрямованих, адаптивних технологій вирощування культур.</p>
Обсяг дисципліни	5 кредитів ЄКТС (150 год). У тому числі: лекції – 24 год, практичні заняття – 26 год, самостійна робота – 100 год
Форма підсумкового контролю	залік
Термін викладання	2 семестр (1 курс)

Інформація про консультації

Щодня з 13.00 до 15.30 в онлайн режимі за винятком вихідних або щоп'ятниці онлайн та офлайн (кім. 96)

Програма дисципліни

Назва тем	Год	Зміст тем
<i>Змістовний модуль 1. Овочівництво – інтенсивна галузь аграрного виробництва</i>		
1. Наукові засади та основні принципи формування аграрного ринку. Особливості ринку сільськогосподарської продукції в Україні. Формування і функціонування ринку овочевої продукції, закономірності та особливості	8	Теоретичні основи і соціально-економічна сутність ринку овочевої продукції, методологія, понятійний апарат, економічний зміст. Наукові засади та основні принципи формування аграрного ринку. Особливості формування ринку сільськогосподарської продукції в Україні. Формування і функціонування ринку овочевої продукції, закономірності та особливості. Аналіз кон'юнктури.
2. Законодавче та наукове забезпечення галузі овочівництва. Нормативно-правові акти	10	Інноваційно-інвестиційна стратегія розвитку овочівництва. Нормативно-правова база інноваційного розвитку агропромислового комплексу України. Шляхи вдосконалення нормативно-правового забезпечення галузі овочівництва. Розробка інноваційних програм і проектів розвитку овочівництва у межах регіональної стратегії інноваційного розвитку.
3. Тенденції розвитку світового та національного овочевого ринку. Динаміка змін	10	Тенденції розвитку галузі овочівництва в Україні, світі та країнах СНД. Динаміка показників зміни посівних площ, валових зборів та рівня урожайності. Темпи росту, аналіз показників. Встановлення причин. Перспективи розвитку. Аналіз кон'юнктури.
4. Роль галузі овочівництва в системі продовольчого ринку. Баланси споживання і виробництва овочевої продукції в Україні	8	Індикатори продовольчої безпеки України. Методика складання зведеного прогнозного балансу та споживання овочів. Періодичність складання, інформаційна база.
5. Світовий розвиток та сучасний стан розвитку галузі насінництва. Логістика, оператори ринку.	10	Сучасний стан розвитку галузі насінництва на національному та світовому рівнях. Основні оператори ринку, експортно-імпорتنі операції. Напрямки ефективного розвитку насінництва. Шляхи підвищення ефективності виробництва насіння.
6. Регіональні, зональні та структурні зміни у виробництві основних овочевих культур. Аналіз причин	12	Тенденції та особливості розвитку ринків окремих овочевих культур. Визначення частки окремих овочевих культур в системі овочевого ринку. Аналіз причин порушення зонального вирощування овочів. Пропозиції щодо вдосконалення науково обґрунтованої структури посівних площ за регіонами на основі ефективних рішень в овочівництві.

7. Проблеми та перспективи розвитку товарного овочівництва в Україні	8	Вплив змін форм власності на вирощування овочів. Великотварні і дрібнотоварні господарства, їх роль і значення при виробництві овочів.
8. Стан і розвиток захищеного ґрунту в Україні, особливості, перспективи.	8	Місце, значення і роль захищеного ґрунту у виконанні соціальних функцій. Тенденції формування захищеного ґрунту, ємність ринку. Проблеми і перспективи функціонування галузі захищеного ґрунту.
9. Підвищення рівня концентрації, спеціалізації та інтенсифікації виробництва овочів. Кооперація в овочівництві	8	Організаційно-економічний механізм, формування ефективної інфраструктури овочевого ринку. Напрями підвищення рівня інтенсифікації на овочевому ринку. Розвиток кооперації.
10. Маркетинг в овочівництві. Концепції, принципи та функції маркетингу. Напрями реалізації концепції соціально-етичного маркетингу. Канали збуту овочевої продукції.	8	Конкурентоспроможність овочевої продукції. Формування ефективної системи реалізації овочевої продукції. Концепції, принципи та функції. Напрями реалізації концепції соціально-етичного маркетингу. Канали збуту овочевої продукції.
<i>Калькулювання витрат, нормативи собівартості, бізнес-планування</i>		
11. Удосконалення цінового механізму в ринкових умовах. Нормативи собівартості.	12	Особливості встановлення ціни на овочеву продукцію. Фактори ціноутворення (базові, кон'юнктурні, регулюючі). Нормативний метод встановлення ціни.
12. Складання технологічної карти. Калькулювання витрат.	14	Складання технологічної карти. Облік (калькулювання) витрат на виробництво і віднесення їх на готовий продукт. Визначення собівартості одиниці продукції.
13. Показники економічної ефективності виробництва овочів	12	Економічна ефективність (галузі, підприємства, досліду, використання результатів НДР). Показники економічної ефективності виробництва овочів (натуральні, вартісні). Прибуток. Рентабельність.
14. Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій.	12	Чистий дохід базового і нового варіанту. Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій.
15. Бізнес-планування в овочівництві	10	Вивчення методології бізнес-планування на основі літературних джерел. Виявлення сильних та слабких сторін підприємства, заходу (SWOT-аналіз). Складання бізнес-плану підприємства. Зниження ризиків підприємницької діяльності. Оцінка ефективності проекту.

№	ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	Год
1	Робота з нормативно-правовими актами, за профілем дисертації)	2
2	Збір та аналіз статистичних даних щодо світового виробництва овочів та окремих овочевих культур (за профілем дисертації).	2
3	Збір та аналіз статистичних даних щодо споживання овочів та окремих овочевих культур (за профілем дисертації).	2
4	Збір та аналіз статистичних даних щодо виробництва насіння окремих овочевих культур (за профілем дисертації).	2
5	Збір та аналіз статистичних даних щодо зональних та структурних зміни при виробництві основних овочевих культур. Аналіз причин.	4
6	Витрати на вирощування овочевих культур і насіння. Нормативи собівартості.	2
7	Складання технологічної карти. Калькулювання витрат.	2
8	Показники економічної ефективності виробництва овочів (натуральні і вартісні).	2
9	Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій.	4
10	Складання бізнес-плану.	4
Усього годин		10

№	САМОСТІЙНА РОБОТА	Год
1	Наукові засади та основні принципи формування аграрного ринку. Особливості ринку сільськогосподарської продукції в Україні.	6
2	Законодавче та наукове забезпечення галузі овочівництва. Нормативно-правові акти.	6
3	Тенденції розвитку світового та національного овочевого ринку. Динаміка змін.	6
4	Роль галузі овочівництва в системі продовольчого ринку. Баланси споживання і виробництва овочевої продукції в Україні.	6
5	Світовий розвиток та сучасний стан розвитку галузі насінництва. Логістика, оператори ринку.	6
6	Регіональні, зональні та структурні зміни у виробництві основних овочевих культур. Аналіз причин.	6
7	Проблеми та перспективи розвитку товарного овочівництва в Україні.	6
8	Стан і розвиток захищеного ґрунту в Україні, особливості, перспективи.	6
9	Підвищення рівня концентрації, спеціалізації та інтенсифікації виробництва овочів. Кооперація в овочівництві.	6
10	Маркетинг в овочівництві. Концепції, принципи та функції. Напрями реалізації концепції соціально-етичного маркетингу. Канали збуту овочевої продукції.	6
11	Удосконалення цінового механізму в ринкових умовах. Нормативи собівартості.	8
12	Складання технологічної карти. Калькулювання витрат.	8

13	Показники економічної ефективності виробництва овочів.	8
14	Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій.	8
15	Бізнес-планування в овочівництві.	8
Усього годин		100

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання		
<p>Виконується у формі обов'язкового реферату з прочитаної літератури за вільним вибором здобувача (одна із тем самостійної роботи).</p>	<p>Загальні вимоги, що забезпечують максимальну оцінку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильність постановки задачі, рішення, оцінка рішення; - грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу; - оформлення відповідно до чинних стандартів; - наявність посилань на джерела інформації; - самостійність виконання (діагностується під час захисту). <p>Обсяг реферату повинен бути 25–30 сторінок, оформлений згідно ДСТУ 3008-95 “Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення”, з кількістю опрацьованих літературних джерел – 30-40, іншомовних не менше 10.</p>	<p>Максимальна оцінка - 10 балів</p>

Список рекомендованих джерел
<p>1. Удосконалення науково-обґрунтованої структури посівних площ за регіонами на основі ефективних рішень в овочівництві: [моногр.] / О.М. Могильна, О.В. Куц, В.П. Рудь, Л.А. Терьохіна, С.М. Кормош, Л.М. Урюпіна, О.П. Стівбір, Є.О. Духін, С.М. Даценко, В.В. Кузьменко, Є.В. Зінченко, В.В. Сидора, А.В. Яковченко]. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 248 с. ISBN 978-966-949-664-5.</p> <p>2. Адаптивна технологія вирощування насіння моркви: [моногр.] / за ред. О.Д. Вітанова – Вінниця // Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 204 с. ISBN 978-966-949-678-2.</p> <p>3. Енергоефективна технологія вирощування насіння буряка столового: [моногр.] / за ред. О.Д. Вітанова, О.М. Могильної, О.В. Романова - Вінниця: ТОВ «Нілан», 2020. 275 с. ISBN 978-966-924-844-2.</p> <p>4. Методичні рекомендації «Наукове забезпечення розвитку інтенсивних систем землеробства на зрошуваних землях відповідно до спеціалізації сільськогосподарських підприємств»: [моногр.] / За науковою редакцією: М.І. Ромащенко, Р.А. Вожегової, А.П. Шатковського Грановської // - Херсон.: Олді-Плюс, 2020. – 456 с.</p> <p>5. Методологічні аспекти еколого-економічного розвитку органічного овочівництва в Україні. Інституційне забезпечення: [моногр.] / [О.М. Могильна, О.В. Муравйов, В.П. Рудь та ін.] – В.: ТОВ «ВП Пляда», 2017. – 92 с.</p> <p>6. Методологія адаптивної системи вирощування овочевих культур / [Муравйов В.О., Вітанов О.Д., Зелендін Ю.Д., Чефонова Н.В., Мельник О.В., Семибратська Т.В., Куц О.В., Рудь В.П. та ін.]. – Х.: ТОВ «ВП «Пляда», 2017. – 48 с.</p>

7. Наукові засади розвитку аграрного сектора економіки південного регіону України: [моногр.] / За науковою редакцією: Ромащенко М.І., Вожегової Р.А., Шатковського А.П. // - Херсон.: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 438 с. (авторський внесок – 5%, автором підготовлено розділ 5.3. «Наукові засади розвитку овочівництва», с. 290-321) ISBN 978-966-289-163-8.
8. Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні» [моногр.] // За ред. Я.М. Гадзала, В.Ф. Камінського // - К.- 2016. - С. 544-591. – 596 с.
9. Рудь В.П. Маркетинг в овочівництві [моногр.] / Корнієнко С.І., Романова Л.В., Рудь В.П., Гуменюк А.В. / За ред. С.І. Корнієнка. – Вінниця.: ТОВ «Нілан – ЛТД», 2014 – 288 с.
10. Економічна ефективність виробництва овочів до 195-річчя заснування ХНАУ ім. В.В. Докучаєва: [моногр.] / О.В. Ульянченко, В.Є. Роганіна, В.П. Рудь, О.О. Кіях, Ю.Ю. Черненко. – Х.: Віroveць А.П. «Апостроф». – 2011. – 288 с.
12. Овочеві культури, картопля, баштанні культури: [моногр.] // Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Лісостепу України / редкол.: М.В. Зубець (голова), В.П. Ситник, М.Д. Безуглий та ін.]. – Київ.: «Аграрна наука». – 2010. – 980 с. (авторський внесок 5%, автором підготовлено підрозділ «Овочеві культури, картопля, баштанні культури»).
13. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Полісся і Західному регіоні України: [моногр.] / редкол.: М.В. Зубець (голова), В.П. Ситник, М.Д. Безуглий та ін.]. – Київ.: «Аграрна наука». – 2010. – 944 с.
14. Сучасні технології в овочівництві / За ред. К. І. Яковенка. Х. : ІОБ УААН, 2001. 128 с.
15. Операційні технології виробництва овочів / За ред. О. С. Болотських. К. : Урожай, 1988. 344 с.
16. Сич З. Д. Післязбиральні технології доробки овочів для логістики і маркетингу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / З. Д. Сич, І. О. Федосій, Г. І. Подпрятков ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. К. : [б. в.], 2010. 440 с.
17. Обзор развития овощеводства и бахчеводства в государствах – членах Евразийского экономического союза за 2013-2017 годы Москва: «Департамент агропромышленной политики» - 2018 – 96 с. [Електронний ресурс]. URL: http://www.eurasiancommission.org/ru/act/prom_i_agroprom/dep_agroprom/sensitive_products/Documents.pdf.

Галузеві комплексні програми, концепції:

1. Концепція органічного виробництва овочевої продукції в Україні до 2020 року (проект). Як складова Концепції органічного виробництва сільськогосподарської продукції в Україні до 2020 року) / О.М. Могильна, В.О. Муравйов, Т.К. Горова, В.П. Рудь та ін.// – 2017. - Х.: «ІОБ НААН», 24 с.
2. Концепція органічного виробництва сільськогосподарської продукції в Україні /за ред. Я.М. Гадзало, А.С. Заришняка та В.Ф. Камінського // – 2015. - К.: ННЦ «Інститут землеробства» НААН. – 2015 – К.: «ННЦ «Інститут землеробства НААН», 42с.
3. Концепція виробництва овочево-баштанної продукції в Україні на період до 2015 року /С.А. Балюк, М.І. Ромащенко, М.В. Лісовий, О.Д. Вітанов, В.П. Рудь, О.О. Кіях // За ред. С.А. Балюка. – Харків.: ННЦ «ІГА ім. О.Н. Соколовського. – 2012. – Вид. «Міськдрук». – 28 с.
4. Концепція органічного виробництва овочевої продукції в Україні на період до 2025 року (проект). / Ю.Д. Зелендін та ін О.М. Могильна, О.В. Куц, В.П. Рудь, О.Д. Вітанов, О.І. Онищенко, Л.А. Терьохіна, , Л.М. Урюпіна, О.П. Стівбір, В.В. Сидора // - 2020. Х.: «ІОБ НААН». – 17 с.
5. Програма «Органічне виробництво овочевої продукції в Україні на період до 2025 року» (науково-технологічний супровід) / Ю.Д. Зелендін та ін О.М. Могильна, О.В. Куц, В.П. Рудь, О.Д. Вітанов, О.І. Онищенко, Л.А. Терьохіна, Л.М. Урюпіна, О.П. Стівбір, В.В. Сидора // - 2020. Х.: «ІОБ НААН». – 34 с.

6. Галузева програма «Малопоширені овочеві культури – 2025» (науковий аспект) / С.І. Корнієнко, Т.К. Горова, О.М. Могильна, В.П. Рудь та ін. // - Х.: ТОВ «ВП Пляєда» - 2017. – 100 с.

7. Галузева програма «Овочі України – 2020» - С.І. Корнієнко, Т.К. Горова, В.О. Муравйов, О.М. Могильна, В.П. Рудь та ін. – Вінниця.: ТОВ «Нілан – ЛД», 2016. – 40 с.

8. Галузева програма «Овочі України – 2015» / Корнієнко С.І., Горова Т.К., Гончаров О.М., Вітанов О.Д., Онищенко О.І., Могильна О.М., В.П. Рудь та ін.- Х.: «Пляєда. – 2012. – 56 с.

Методичні рекомендації:

1. Методичні рекомендації "Щодо складання зведеного балансу та споживання овочів" / [[О.М. Могильна, В.П. Рудь, Л.М. Урюпіна, О.П. Стівбір, О.І. Яковченко, А.В. Яковченко, Сидора В.В.].- Селекційне: Інститут овочівництва і баштанництва НААН. – 32 с.

2. Науково-методичні рекомендації з розробки механізму трансферу інноваційних технологій, науково-консультаційного та інформаційного забезпечення / [Терьохіна Л.А., Ільїнова Є.М., Рудь В.П., Мозговський О.Ф., Яковченко А.В., Леус Л.Л., Сидора В.В.]. – 2020, Селекційне: Інститут овочівництва і баштанництва НААН. – 24 с.

3. Зміна продуктивності зрошуваної овоче-кормової сівозміни та трансформація основних показників родючості чорнозему типового за систематичного застосування добрив (науково-практичні рекомендації) / В.Ю. Гончаренко, С.А. Балюк, О.М. Могильна, О.В. Куц, Т.В. Парамонова, В.П. Рудь // Х.: ІООБ НААН «Пляєда», 2018. – 56 с. (авторський внесок 15% , економічна ефективність застосування добрив).

4. Методичні рекомендації: з удосконалення цінового механізму на ринку насіння овочевих культур вищих репродукцій / С.І. Корнієнко, Г.В. Сергєєв, В.П. Рудь та ін. // – ІОБ НААН. – «Пляєда». – 2013. - 34 с.

5. Методичні рекомендації. Визначення економічної ефективності результатів науково-дослідних робіт в овочівництві / О.В. Ульянченко, Г.І. Яровий, В.П. Рудь та ін. // - ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – 2011. - 27 с.

Нормативно-правові акти:

Закони України:

- «Про державну підтримку сільського господарства України»;
- «Про продовольчу безпеку»;
- «Про безпечність та якість харчових продуктів»;
- «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» від 03.09. 2014 № 425-VII;
- проект Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» (відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 36, ст.275) (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 2740-VIII від 06.06.2019, ВВР, 2019, № 28, ст.116)

Постанови КМУ:

- Постанова Кабінету міністрів України від 14 квітня 2000 р. N 656 Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/656-2000-Text>.

- Про затвердження Порядку ведення Переліку органів іноземної сертифікації від 26.05.2020 № 985

- Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру операторів, що здійснюють виробництво продукції відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, Державного реєстру органів сертифікації у

сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції, Державного реєстру органічного насіння і садивного матеріалу від 12 лютого 2020 р. № 87

- Про затвердження Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970

- Про затвердження Порядку (детальних правил) органічного виробництва та обігу органічної продукції (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 826 від 09.09.2020, № 1032 від 21.10.2020)

Накази:

Про затвердження Порядку підтвердження спеціальних знань інспектора з органічного виробництва та/або обігу органічної продукції у сфері органічного виробництва від 19.03.2019 № 143

Про затвердження державного логотипа для органічної продукції від 22.02.2019 № 67

Про затвердження Переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва та які дозволені до використання у гранично допустимих кількостях від 09.06.2020 № 1073

Про затвердження Порядку розгляду апеляцій на рішення органів сертифікації від 17.06.2020 № 1141

Про затвердження форми заявки на внесення до Державного реєстру органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції від 30.01.2020 № 109

- «Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 03.09.2017 № 1073. URL: <https://docs.dtkr.ua/download/pdf/1220.2658.1>

Методики:

«Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, затверджені Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13> Text

Додаткова література

1. Скидан О.В. Продовольча сфера України в умовах глобалізаційних викликів. Економіка України. 2009. № 11. С. 53–64.
2. Сарапіна О.А. Тенденції розвитку ринку овочевої продукції в умовах глобалізації економіки / О.А. Сарапіна // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2014. — С. 96—100.
3. Андрушко А. Приклад ефективного маркетингу плодоовочевої продукції в Польщі / А. Андрушко [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.docme.ru/doc/121792/progurtovi_rinki
4. Логоша Р.В. Маркетингові дослідження ринку овочів в Україні / Р.В. Логоша // Зб. наук. праць Вінницького нац. аграр. Ун-ту. Сер. "Економічні науки". — Вінниця: ВНАУ, 2012. — Вип. 4 (70). — Т. 2.
5. Кучеренко Т. Экономическая эффективность выращивания овощей открытого грунта / Т. Кучеренко // Овощеводство. — 2014. — № 11., с. 24-26.
6. Сухий П.О. Сучасний стан та перспективи розвитку овочівництва в Україні / П.О. Сухий, М.Д. Заячук // Ученые записки Таврич. нац. ун-та им. В.И. Вернадского. — 2012. — № 3. — С. 38—48.
8. Як харчуватися під час пандемії коронавірусу: поради експертів [16.03.2020]. URL: <https://ckp.in.ua/health/21144>.
9. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку овочівництва на період до 2025 року. Розпорядження Кабінету міністрів України від 21 жовтня 2020 року № 1333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1333-2020-p> . Text.
10. ТОП-5 производителей овощей в Украине. URL: <https://delo.ua/business/top-5-proizvoditelej-ovoschej-v-ukraine-323878/>.

11. Рудь В.П. До питання інституційного забезпечення органічного виробництва // Електронний науково-практичний журнал «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». – Дніпро.: ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» – Випуск 5(05). – 2016 – С. 84-89.
12. Стратегічні напрями розвитку галузі овочівництва України / С.І. Корнієнко, В.П. Рудь, Кіях О.О., Терьохіна Л.А. // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. - серія «Економічні науки». – 2012. - №8. - С. 26-33.
13. Перспективи розвитку галузі овочівництва в Харківській області / Корнієнко С.І., В.П. Рудь, Кіях О.О., Терьохіна Л.А. // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. - серія «Економічні науки». – 2012. - №7. – С. 66-73.
14. Роль овочевого ринку при виконанні соціальних функцій / В.П. Рудь // Вісник ХНАУ. – 2011. - №4. – С. 213-219.
15. Сучасний стан галузі овочівництва та перспективи розвитку / В.П. Рудь, О.О. Кіях // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. - серія «Економічні науки». – 2011. - № 3. - С. 146-154.
16. Витратно-ціновий аналіз виробництва овочевої продукції // В.П. Рудь / Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва - Серія «Економічні науки». - 2010. - № 8. – С. –70-76.
17. Ринок овочів та продовольча безпека України / В.П. Рудь // Міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК». - 2010. - № 6 (188). – С. 55- 57.
18. Формування витрат та цін при виробництві овочів / В.П. Рудь // Збірник наукових праць Сумського національного аграрного університету. – Серія – «Економіка та менеджмент» . - Вісник СНАУ. – 2010. - Випуск 9/2. - С. 99-102.
19. Значення овочевого ринку у продовольчій безпеці України / В.П. Рудь // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – серія «Економіка АПК і природокористування» – 2009. - № 11. – С. 363-368.
20. Проблеми розвитку і регулювання овочепродуктового підкомплексу в Україні / В.П. Рудь // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – серія «Економіка АПК і природокористування». - 2009. - № 14. - С. 110-117.
21. Проблеми розвитку овочевого ринку в Україні / В.П. Рудь // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. – Серія «Економічні науки». – Вип. 84. – Харків.: ХНУТСГ. – 2009. – С. 260-267.
22. Значення овочевого ринку в продовольчій безпеці України / В.П. Рудь // Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. – 2009. – Вип. 72. – Частина 2. – «Економіка». – С. 239-244.
23. Перспективи українського овочівництва у період глобалізації / Г.І. Яровий, В.П. Рудь, О.О. Кіях // Збірник наукових праць Харківського національного технічного університету. - Серія «Економічні науки». – Х.: ХНУТСГ. - 2007р. – Випуск 66. - С. 390-401.
24. Розвиток інноваційної діяльності у насінневному сегменті овочевого ринку / Л.А. Терьохіна Л.А., В.П. Рудь, О.П. Стовбрір, Т.О. Рудницька // Всеукраїнський науково-виробничий журнал „Інноваційна економіка” – Тернопіль.: ТІ АПВ УААН – 2007. - № 2/4. – С. 204-210.
24. Інноваційна діяльність на овочевому ринку та її роль у забезпеченні продовольчої безпеки // Електронне наукове фахове видання «Економіка та суспільство». – 2016. - Випуск 7. – Мукачєво.: Мукачівський державний університет. – С. 138-146.
25. Інституційно-правове регулювання органічного овочівництва / Науково-економічний журнал «Інтелект ХХІ» / - 2018. № 4. – К.: Національний університет харчових технологій «Інститут проблем конкуренції» - ВД "Гельветика" – С. 82-87.
26. Інституційне забезпечення розвитку органічного виробництва // Науково-економічний журнал «Інтелект ХХІ» / - 2016. № 6. – К.: Національний університет харчових технологій «Інститут проблем конкуренції» - ВД "Гельветика" – С. 124-135.
25. Овочевий ринок в системі забезпечення продовольчої безпеки країни // В.П. Рудь / Вісник Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова – Серія «Економіка». - Одеса.: ВД «Гельветика». - 2014. – том 19. – Випуск 2/2. – С. 158-162.

26. Овочевий ринок. Аспекти формування продовольчої безпеки України / В.П. Рудь // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Серія «Економічні науки». – Випуск 5, частина 1. - 2014. – Х.: Херсонський державний університет, ВД «Гельветика». – С. 251-255.
27. Зональне розміщення виробництва томата в Україні / Могильна О.М., Рудь В.П., Терьохіна Л.А., Урюпіна Л.М., Стовбір О.П., Сидора В.В. // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2020. - № 66. - Х.: «Плеяда». – С. 89-100.
28. Морква м'ясиста: зональне виробництво, наукове забезпечення / Рудь В.П., Терьохіна Л.А., Урюпіна Л.М., Стовбір О.П., Сидора В.В. // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2019. - № 66. - Х.: «Плеяда». – С. 91-102.
29. Пріоритетні напрями наукового забезпечення виробництва малопоширених видів овочевих рослин в Україні / Могильна О.М., Рудь В.П., Хареба О.В. та ін. // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2018. - № 64. - Х.: «Плеяда». – С. 75-88.
30. Розвиток органічного виробництва овочів / Могильна О.М., Муравйов В.О., Рудь В.П., Терьохіна Л.А. // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2017. - № 63. - Х.: «Плеяда». – С. 7-17.
31. Органічне овочівництво: досягнення інституту / С.І. Корнієнко, О.Д. Вітанов, В.О. Муравйов, С.І. Кондратенко, В.П. Рудь, О.В. Куц // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво»- 2016. - № 62. - Х.: «Плеяда». – С. 7-19.
32. Основні положення галузевої комплексно програми «Овочі України – 2020» // С.І. Корнієнко, В.П. Рудь / Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2015. - № 61. – С. 17-34.
33. Проблеми розвитку ринку картоплі в Україні / В.П. Рудь, О.В. Муравйова, В.В. Сидора // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» – 2015.- Вип. 61. – с. 193-200.
34. Концептуальні основи розвитку овочівництва та забезпечення продовольчої безпеки / С.І. Корнієнко, В.П. Рудь, О.О. Кіях, Л.А. Терьохіна // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2012. № 58. – С. 7-18.
35. Виробництво цибулі ріпчастої в Україні та його наукове забезпечення / В.П. Рудь, О.О. Кіях, Є.М. Ільїнова // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2012. - № 58.

Інформаційні ресурси

Пошукові системи мережі Інтернет – GOOGLE, Rambler, Yandex тощо.

Інформаційно-пошукові системи - GOOGLE Scholar, ГЛОБОС, Science Tehnology, AGRIS (<http://agris.fao.org/agris-search/index.do>), AGRO-PROM, Math Search.

Електронні бази даних (БД):

<http://nbuv.gov.ua>

<http://dnsgb.com.ua>

<http://sops.irbis24.org>

<http://library.vadimstepanov.ru/database.htm>

AGRICOLA (<http://agricola.nal.usda.gov>)

AGROS (<http://www.cnshb.ru>)

УКРАГРОТЕКА (<http://dnsgb.com.ua/dnsgb.html>)

CAB Abstracts (<http://www.cababstractsplus.org/>)

ФАО (<http://www.fao.org/agora/ru/>)

Directory of Open Access Journals (DOAJ) (<https://doaj.org>)

КОМПАСС (<http://ua.kompass.com>)

Базова історична література по сільському господарству 18-20 ст.
 (<http://chla.library.cornell.edu>)
 ДСУ Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>
 FAOSTAT [Електронний ресурс]. URL: <http://faostat.fao.org>.

Схема оцінювання

Сума балів	за ECTS	за національною шкалою	Бали нараховуються наступним чином
90–100	A	зараховано	Оцінювання знань і вмінь здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за відвідування лекцій, виконання практичних занять, тестувань за результатами проходження модулів та ІНДЗ – до 70 балів, за результати заліку – до 30 балів. Підсумковий залік проводиться у формі тестування. Здобувач допускається до здачі заліку, якщо ним було виконане ІНДЗ у формі реферату.
82–89	B		
74–81	C		
64–73	D		
60–63	E		
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	не зараховано, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Оцінювання за складовими дисципліни

		Політика опанування дисципліни	
Відвідування лекцій (за кожне заняття/всього)	2 бал/24		
Виконання практичних робіт (за кожне заняття/всього)	2 бали/26	Відвідування (участь в дистанційному режимі при онлайн та офлайн викладанні) лекцій	Кожне заняття (<i>виняток – хвороба</i>)
Тестування (модуль 1) (модуль 2)	5 балів 5 балів	Дотримання принципів академічної доброчесності	Дотримання принципів академічної доброчесності (<i>списування під час контрольних заходів заборонені, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу</i>).
Виконання ІНДЗ	10 балів		
Залік	30 балів	Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку
Всього	100 балів		